

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

GAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR

TANTÁRGYI ADATLAP

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1 ALAPADATOK

1.1 *Tantárgy neve (magyarul, angolul)*

ÉGHAJLATVÉDELEM STRATÉGIAI TERVEZÉSE • STRATEGIC PLANNING OF CLIMATE PROTECTION

1.2 *Azonosító (tantárgykód)*

BMEGT42V200

1.3 *A tantárgy jellege*
kontaktórák tanegység

1.4 *Kurzustípusok és óraszámok*

<i>kurzustípus</i>	<i>óraszám (heti)</i>	<i>jelleg (kapcsolt/önálló)</i>
előadás (elmélet)	2	
gyakorlat		
laboratóriumi gyak.		

1.5 *Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségértékelés) típusa*

félévközi érdemjegy

1.6 *Kreditszám*

3

1.7 *Tantárgyfelelős*

neve: **Dr. Pálvölgyi Tamás**, *beosztása:* egyetemi docens

elérhetősége: palvol@eik.bme.hu

1.8 *Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység*

Környezetgazdaságtan Tanszék (kornygazd.bme.hu/tanszekunk)

1.9 *A tantárgy weblapja*

<http://kornygazd.bme.hu/oktatas/>

1.10 *A tantárgy oktatásának nyelve*
magyar és angol

1.11 *A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve*

A "Széles látókör" tárgycsoport szabadon választható tárgya.

1.12 *Közvetlen előkövetelmények*

Erős előkövetelmény

-

Gyenge előkövetelmény

-

Párhuzamos előkövetelmény

-

Kizáró feltételek (nem vehető fel a tantárgy, ha korábban teljesítette az alábbi tantárgyak vagy tantárgycsoportok bármelyikét)

-

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa számú határozatával,
érvényes 2017. szeptember 1-től.

2 CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

2.1 Célkitűzések

A tantárgy célja, hogy átfogó ismereteket és szemléletet adjon az éghajlatváltozás kiváltó okairól, megjelenési formáiról, a várható társadalmi-gazdasági és természeti hatásokról, valamint az éghajlatvédelem hazai és nemzetközi szakpolitikai lehetőségeiről. A tantárgy interdiszciplináris megközelítésű, alapvetően épít a hallgatók felelősségének ismeret-alapú fejlesztésére, továbbá gyakorlatias példákon keresztül mutatja be az összetett témakört.

2.2 Tanulási eredmények

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

A. Tudás

1. Ismeri az üvegházhatás és az éghajlatváltozás kiváltó okainak, hatásainak tudományos hátterét.
2. Ismeri az éghajlatvédelem nemzetközi dimenzióit, és értékelni képes az éghajlatváltozás kapcsolódását egyes globális és regionális fenntarthatósági kihívásokhoz
3. Ismeri az üvegházhatású gázok kibocsátását okozó ágazatokat, társadalmi-gazdasági tevékenységeket, a kibocsátás-csökkentés főbb technológiai lehetőségeit
4. Ismeri az éghajlatvédelem stratégiai megközelítését, EU-s és hazai klímapolitikák, klímastratégiák alapjait.
5. Ismeri Az éghajlati sérülékenység fogalmát, a tervszerű (reziliens) felkészülés és alkalmazkodás önkormányzati lehetőségeit.
6. Ismeri az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás ágazati dimenzióit.
7. Ismeri az éghajlati szemléletformálás és a partnerség-építés stratégiai eszközeit.
8. Ismeri a klímastratégiák tervezésének, végrehajtásának és nyomonkövetésének intézményi hátterét.
9. Ismeri a vállalati szintű éghajlatvédelmet és a kibocsátás-kereskedelem elméletét és gyakorlatát.

B. Képesség

1. Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére.
2. Képes megérteni és használni az éghajlatvédelem szakirodalmát, könyvtári forrásait.
3. Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven
4. Képes használni kreativitását, alkalmas a megszerzett ismeretek szintetizálásával új következtetések önálló levonására

C. Attitűd

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival,
2. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását,
3. nyitott az információtechnológiai eszközök használatára,
4. nyitott a szemléletének, értékrendjének fejlesztésére,
5. törekszik a termodinamikai problémamegoldáshoz szükséges eszközrendszer megismerésére és rutinszerű használatára.

D. Önállóság és felelősség

1. Önállóan végzi az éghajlatvédelmi problémák végiggondolását és adott források alapján történő megoldását,
2. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
3. egyes helyzetekben – csapat részeként – együttműködik hallgatótársaival a feladatok megoldásában,
4. gondolkozásában a rendszerelvű megközelítést alkalmazza.

2.3 Oktatásmódszertan

Előadások, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, opcionális önállóan és csoportmunkában készített feladatok.

2.4 Tanulástámogató anyagok

Tankönyvek, jegyzetek, letölthető anyagok

1. Baros Zoltán (2011) Éghajlatváltozás, klímavédelem, klímapolitika. Kiadó: Károly Róbert Főiskola http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2010-0010_10_Eghajlatvaltozas_klimavedelem_klimapolitika/2618/index.html
2. Faragó Tibor (2013) Nemzetközi klímapolitikai együttműködés, Magyarország részvétele és feladatai, Grotius Kiadó http://www.grotius.hu/doc/pub/QZLCSC/2013-06-14_farago_tibor_grotius-e-konyvtar-59.pdf
3. Fogarassy Csaba (2012) Karbongazdaság: Low-carbon economy. Budapest: L'Harmattan Kiadó, 2012. 262 p.
4. Nicolas Stern (2006) Stern Review Final Report, Cambridge University Press
5. Pálvölgyi Tamás (2000). Az új évezred környezeti kihívása: az éghajlatváltozás. L'Harmattan Kiadó, 2000. Budapest
6. Szlávik János (2005): Környezetgazdálkodás. KJK-Kerszöv Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest, 2005

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

3 A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

3.1 Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése két évközi írásbeli teljesítménymérés (összegző tanulmányi teljesítményértékelés) és házi feladatok alapján történik.

3.2 Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása:

1. *Összegző tanulmányi teljesítményértékelés*: a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában; a dolgozat alapvetően a megszerzett ismeretek alkalmazására fókuszál, így a problémafelismerést és -megoldást helyezi a középpontba. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg, a rendelkezésre álló munkaidő 90 perc.
2. *Részteljesítmény értékelés (házi feladat)*: a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, melynek megjelenési formája az egyénileg vagy csoportosan készített házi feladat; a házi feladat tartalmát, követelményeit, beadási határidejét értékelési módját az oktató határozza meg.

3.3 Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

típus	részarány
1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés	40%
2. összegző tanulmányi teljesítményértékelés	40%
részteljesítmény értékelés (házi feladat)	20%
összesen:	100%

3.4 Érdemjegy-megállapítás

érdemjegy • [ECTS minősítés]	pontszám
jeles (5) • Excellent [A]	90% felett
jeles (5) • Very Good [B]	85–90%
jó (4) • Good [C]	75–85%
közepes (3) • Satisfactory [D]	55–75%
elégséges (2) • Pass [E]	40–55%
elégtelen (1) • Fail [F]	40% alatt

Az egyes érdemjegyeknél megadott alsó határérték már az adott érdemjegyhez tartozik.

3.5 Javítás és pótlás

- 1) Az egyes évközi teljesítményértékelésekhez nem tartozik egyenkénti minimumkövetelmény, ezért egyenkénti pótlásuk nem lehetséges.
- 2) A házi feladat – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – késedelmesen a pótlási időszak utolsó napján 16:00 óráig adható be vagy elektronikus formában 23:59-ig küldhető meg.
- 3) A beadott és elfogadott házi feladat a szorgalmi időszak végéig díjmentesen javítható.
- 4) A két összegző tanulmányi teljesítményértékelés összevont formában a pótlási időszakban – első alkalommal – díjmentesen pótolható vagy javítható. Javítás esetén a korábbi és az új eredmény közül a hallgató számára kedvezőbbet vesszük figyelembe.

- 5) Amennyiben az 4) pont szerinti pótlással sem tud a hallgató elégtelentől különböző érdemjegyet szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal, összevont formában ismételt kísérletet a sikertelen első pótlás javítására.

3.6 A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

Tevékenység	óra/félév
részvétel a kontakt tanórákon	14×2=28
házi feladat elkészítése	30
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	32
vizsgafelkészülés	0
összesen	90

3.7 A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2017. ... -n, érvényes 2017. szeptember 1-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

4 TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

4.1 A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

Sorszám	Előadások témái
1.	Mit jelent az éghajlatváltozás? Az üvegházhatás és az éghajlatváltozás kiváltó okainak, hatásainak tudományos háttere, az éghajlatváltozás megjelenési formái, várható tendenciái
2.	Miért foglalkoznak „Rió-tól Párizsig” klímával a politikusok? Az éghajlatváltozás kapcsolódása egyes globális és regionális fenntarthatósági kihívásokhoz, az éghajlatvédelem nemzetközi dimenziói
3.	Ki tehet róla? Az üvegházhatású gázok kibocsátását okozó ágazatok, társadalmi-gazdasági tevékenységek „életciklus szemléletben”
4.	Mit mér a karbonlábnyom? Az üvegházhatású gázok kibocsátásának számítási módszerei, a karbonlábnyom számítás gyakorlata, nemzetközi összehasonlítása
5.	Mi a teendő? Az éghajlatvédelem stratégiai megközelítése, EU-s és hazai klímapolitikák, klímastratégiák alapjai, kapcsolódás az energia- közlekedés és agrárpolitikákhoz
6.	Menedzselhető a megelőzés? A kibocsátás-csökkentés főbb technológiai lehetőségei, a tervezés, termelés, szállítás, fogyasztás hatása az üvegházhatású gázok kibocsátására
7.	Merre vezet az éghajlatvédelem helyi útja? Az éghajlati sérülékenység alakulása, a megelőzés és a tervezési (reziliens) felkészülés stratégiai az önkormányzatok szintjén
8.	Tervezhető-e az alkalmazkodás? Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás ágazati dimenziói többek között a vízgazdálkodás, kritikus infrastruktúra, mezőgazdaság, turizmus, természetvédelem területén,
9.	Fejben dől el? Az éghajlati szemléletformálás és a partnerség-építés stratégiai eszközei, többek között a lakossági célcsoportok, a gazdasági és államigazgatási döntéshozók, civil szervezetek körében
10.	Szervezhető-e az éghajlatvédelem? A klímastratégiák tervezés-koordinációja, végrehajtásának és nyomkövetésének intézményi háttere, az állam, az önkormányzatok, a tudományos és gazdasági (köz)testületek, civil szervezetek és egyházak szerepe
11.	Mikro-szint: hogyan lehet az „üzlet” klímabiztos? Vállalati szintű éghajlatvédelem, kapcsolódás a vállalati menedzsment eszközökhöz
12.	Makro-szint: hozhat-e pénzt a CO ₂ ? A kibocsátás-kereskedelem és a karbon-adó közgazdasági háttere, EU-s és hazai gyakorlata, a karbon tőzsde „működése”

4.2 További oktatók

Az 1.7. pontban megjelölt tantárgyfelelősön (Dr. Pálvölgyi Tamás egyetemi docens (palvol@eik.bme.hu)) túl további oktatóként a következőkre számítunk/számíthatunk:

Szalmáné Dr. Csete Mária docens	csete@eik.bme.hu
Dr. Buzási Attila adjunktus	buzasi@eik.bme.hu
Hortay Olivér PhD hallgató	hortay@eik.bme.hu

4.3 A részletes tantárgytematika érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Környezetgazdaságtan Tanszék vezetője hagyja jóvá.